Прилог бр.3		**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Гнатологија			
2.	Код	ДМЗГН4			
3.	Студиска програма	Дентална медицина - интегрирани студии од прв и втор циклус			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Стоматолошки факултет –Скопје, Катедра за стоматолошка протетика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	4	семестар	7
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	3			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	**Проф. д-р Анета Мијоска - одговорен наставник** (наставници и соработници од Катедра за стоматолошка протетика)			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	ислушани сите задолжителни предмети од трета година и положени сите задолжителни предмети од втора година			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Студентот ќе се запознае со проблематиката на оклузијата во стоматологијата, функционална анатомија и биомеханика на џвакалниот систем, карактеристики на патолошка оклузија-дисфункција на орофацијалниот систем. Ќе стекне познавања за неврофизиолошките концепти на болка кај краниомандибуларните дисфункции, причините за функционално нарушување на џвакалниот систем, анамнестичко-дијагностички протоколи и тераписките постапки.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	**Теоретска настава – предавања** **1. Поглавје–вовед во гнатологија, анатомија и физиологија на стоматогнатниот систем од аспект на гнатологија, Гнатолошки аспекти и составни елементи на оклузијата** Поим, историја, значење и цел на гнатологијата.......................1час Анатомија на стоматогнатиот систем од гнатолошки аспект. Биостатика на стоматогнатен систем (физиолошко мирување, централна релација, максимална интеркуспидација, оклузален релјеф и рамнина). Физиолошки оптималнаоклузија (оптимална позиција на ТМЗ во гленоидална јама, физиолошко мирување, оптимален контакт со забите при ексцентрични движења)....2 часа *Резултати од прво поглавје:Студентот ќе добие познавања за основите и значењето на гнатологијата, ќе ја изучи анатомијата на стоматогнатиот систем од гнатолошки аспект, ќе научи што е оптимална оклузија и кои се односите помеѓу елементите при оптималнипозиции на долната вилица* **2. Поглавје - Функции на стоматогнатниот систем, Ротација и транслација, артикулација и гранични мандибуларни движења (протрузија, ретрузија, латеротрузија), џвакање (фази, сили и ефикасност), голтање и говор** Артикулација – динамичка оклузија, движења на долната вилица (протрузија, ретрузија, латерално лево и десно движење), ротација и транслација во ТМЗ ....1 час Отварање и затварање на устата, класификација (предно гранично, задно гранично и хабитуелно).Анатомски детерминанти на движењето на долната			

		вилица (предно и задно-зглобно водење)..1 час Функционално движење на долна вилица – џвакање, голтање и говор (фази, ефикасност и регулација).......................................1 час *Резултати од второ поглавје: Студентот ќе добие познавања за функционалниот стоматогнатен систем, ќе научи за движењата на долната вилица во ТМЗ-и и нејзината улога во функциите какоџвакање, голтање и говор* 3. **Поглавје – Функционална анализа на стоматогнатниот систем и предуслови за обезбедување на оптимални оклузални состојби; Употреба на лицевиот (образен) лак** Функционална анализа на стоматогнатен систем (анамнеза, преглед, дијагностички методи (визуелни, тактилни методи и употреба на оклузални индикатори)..1 час Анализа на оклузијата во оклузална, фронтална, сагитална и трансверзална рамнина, вертикална димензија..........................1 час Употреба на образен (лицев) лак и трансфер на модели во оартикулатор, Бенетово движење. Оклудатори и артикулатори (типови, класификација, употреба), артикулатор со средни вредности). ....1 час *Резултати од трето поглавје:Студентот ќе научи како се врши преглед и функционална анализа на оклузијата, ќе добие познавање на техниката за пренесување на информацијата од образниот лак во артикулатор* **4. Пречки и неправилности во функцијата на стоматогнатниот систем – оклузална болест, травматска оклузија, парафункционални активности, трошење на забите, ТМ дисфункции, миофасцијален синдром** Дијагностицирање и класификација на заболувањата на стоматогнатиот систем (оклузална болест, травматска оклузија, абразија, парафункции, бруксизам, оклузална пародонтална болест)...................................2 часа Дисфункции на ТМЗ, заболувања на зглобот, мускулите (миофасцијален синдром), тензиона главоболка и мигрена...1 час *Резултати од четврто поглавје:студентот ќе научикако да направи дијагноза и класификацијана оклузалното пореметување, ќе научи што се дисфункции на темпоромандибуларниот систем, кои се симптомите на болеста, како се одредува типот и степенот на нарушувањето* **5. Терапија на пречките и оклузијата и неправилностите во функцијата на стоматогнатниот систем** Примена на конзервативен пристап во третманот на оклузалната болест и ТМД – фармакотерапија, физикална терапија, методи за релаксација, конгитивен пристап, психосоцијален третман, неуромодулатори....1 час Реверзибилни и иреверзибилни тераписки методи - селективно income сотружување, протетички, ортодонтски третман.....................1 час Видови на оклузални интраорални шини, механизам на делување нашините за третман на ТМД (репозициски и стабилизациски шини)...................1 час *Резултати од петто поглавје:Студентот ќе научи кога и кои видови на терапевтски методи се применуваат кај различните проблеми со оклузијата и ТМД. Исто така ќе добие сознанија за избор на соодветна терапевтска шина за третан и протоколи за третман на намалена вертикална димензија* **Вкупно: ....*15 часа*** ***Вежби – <u>семинари</u> 15 часа***		
13	Заемна поврзаност на предметите	Гнатологија и Дисфункции на ТМЗ		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи - семинари и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС		
15.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	15 часа
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), **<u>семинари,</u>** тимска работа: часови	15 часа

		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	
		17.2.	Самостојни задачи: часови	
		17.3.	Домашно учење - задачи	60 часа
18	Услови за потпис	За да добие потпис студентот е потребно да ги исполни обврските за време на теоретската настава и семинарите. За да пристапи на завршен испит, треба да го положи предвидениот тест.		
19	Начин на оценување			
	19.1.	Тестови: бодови		30 поени
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		10 поени
	19.3.	Завршен испит: бодови		60 поени
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)
			од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)
			од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)
			од 93 до 100бода	10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Љубен Н. Гугувчевски	Основи на гнатологијата	ИнФорма, Скопје	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hamish Thomson	Occlusion	John Wright and sons USA	1995
		2.	Ajanovic M.	Osnovignatologije	Univerzitet u Sarajevu, Stomatoloskifakultet	2015
		3.	Jeffrey Okeson	Management of TMD and occlusion 6th edition	Elsevier, Mosbey USA	2008

Прилог бр.3		**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на пародонтологија			
2.	Код	ДМЗОП4			
3.	Студиска програма	Дентална медицина - интегрирани студии од прв и втор циклус			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Стоматолошки факултет –Скопје, Катедра поболести на уста и пародонтот			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	4	семестар	8
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	3			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	**Одговорен наставник: проф. д-р Ќиро Ивановски** проф. д-р Стевица Ристоска			